จากยุทธศาสตร์ชาติ สู่ ยุทธศาสตร์กองทัพเรือ กับการกำเนิด “ศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือ”

โดย นาวาเอก ทิวา อ่อนละออ

จากยุทธศาสตร์ชาติ สู่ ยุทธศาสตร์กองทัพเรือ กับการกำเนิด “ศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือ”

กล่าวนำ

เอ่ยถึง “สมุททานุภาพ” หลายคนอาจยังคิดไม่ออกว่าหมายถึงอะไร ทั้งที่จริงแล้วการทำความเข้าใจในเรื่อง “สมุททานุภาพ” นับเป็นการทำความเข้าใจปฐมบทเรื่องความมั่นคงทางทะเลของประเทศได้เป็นอย่างดี เพราะ “สมุททานุภาพ” หรือ “Sea Power” คือ อำนาจหรือพลังอำนาจของชาติเหนือท้องทะเล และหมายความไปถึงกำลังทางเรือของประเทศ ที่ใช้ในการรักษาความมั่นคง แสวงหาและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล ย้อนเวลากลับไปในอดีต “สมุททานุภาพ” หมายถึง กำลังทางทหารโดยตรง ประเทศมหาอำนาจทางทะเลจะใช้กองกำลังทางเรือในการปกป้องประเทศ ทำการค้ากับรัฐชายฝั่งต่าง ๆ เป็นการแสวงหาผลประโยชน์ทางทะเล หากรัฐใดมีทรัพยากรมากและมีกำลังที่อ่อนแอกว่าก็จะถูกเข้ายึดครอง (เรียกว่า “ล่าอาณานิคม”) เพื่อนำเอาทรัพยากรของรัฐเหล่านั้นมาใช้ประโยชน์ในประเทศของตนเอง และใช้อ้างสิทธิ์การเป็นเจ้าของรัฐนั้น ๆ หากมีประเทศใดมารุกราน ก็จะสามารถใช้กำลังเข้าปกป้องได้อย่างชอบธรรม เนื่องจากพื้นที่ของโลกประมาณร้อยละ ๗๐ เป็นทะเล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นทะเลหลวงที่ประเทศต่าง ๆ ใช้ในการเดินเรือ เป็นเส้นทางคมนาคมและ

ขนส่งสินค้า ซึ่งขณะนี้ การขนส่งสินค้าทั่วโลกประมาณร้อยละ ๙๕ เป็นการขนส่งทางทะเล เพราะมีค่าใช้จ่ายน้อยและสามารถขนสินค้าไปได้คราวละมาก ๆ เมื่อเปรียบเทียบกับการขนส่งประเภทอื่น นอกจากนั้นทรัพยากรในทะเลก็มีจำนวนมาก จึงไม่น่าแปลกใจที่ประเทศต่าง ๆ จะแย่งกันหาผลประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านี้ เช่น การทำประมง การขุดเจาะน้ำมัน เพื่อเพิ่มรายได้และเสริมสร้างเศรษฐกิจประเทศให้มั่นคงยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน “สมุททานุภาพ” ด้านการรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล ยังคงเกี่ยวข้องกับกำลังทางทหารเป็นหลัก แต่ในส่วนของการแสวงหาและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล จะหมายถึงกิจการที่เกี่ยวกับ กองเรือพาณิชย์ องค์กรและบริษัทที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการพาณิชย์นาวี ธุรกิจน้ำมัน การประมง การท่องเที่ยวทางทะเล รวมถึงท่าเรือ อู่เรือและอู่ซ่อมเรือ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองที่เป็นปัจจัยนำผลประโยชน์กลับสู่ชาติได้ จึงกล่าวได้ว่า ประเทศใดมี “สมุททานุภาพ” มาก ส่วนแบ่งผลประโยชน์ในทะเลก็จะมากตามไปด้วย[๑]

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)[๒] เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง เรื่องการรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล เพื่อให้ผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล สามารถดำรงอยู่ได้ มีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน สังคม รวมทั้งประเทศชาติอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งของกองทัพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน ใช้ความสามารถ พัฒนาสมุททานุภาพของประเทศ ควบคู่กับการมีส่วนร่วมในกระบวนการสมุทราภิบาลในการบริหารจัดการ ปกป้องและดูแลรักษาผลประโยชน์ของชาติทั้งมวลของชาติ

ยุทธศาสตร์กองทัพเรือ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)[๓] ในฐานะที่กองทัพเรือเป็นหน่วยงานหลักด้านความมั่นคงทางทะเล ได้จัดทำยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ๒๐ ปี เพื่อเป็นทิศทาง (Ways) รองรับแนวความคิดการป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม และตอบสนองวัตถุประสงค์ทางทหาร รวมทั้งด้านอื่น ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งชาติ (Ends) ที่เป็นความต้องการสูงสุดของรัฐต่อไป โดยที่กองทัพเรือกำหนดความสำคัญทางทะเล จากลักษณะภูมิศาสตร์ที่ประเทศไทยเป็นแผ่นดินติดทะเล ๒ ด้าน คือ ด้านตะวันตกเป็นทะเลอันดามัน และช่องแคบมะละกา ส่วนด้านตะวันออกเป็นอ่าวไทย มีพื้นที่เขตทางทะเลประมาณ ๓๑๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร มีความยาวชายฝั่งทะเลรวม ๓,๐๑๐ กิโลเมตร (ด้านอ่าวไทย ๑,๙๗๒.๕ กิโลเมตรและด้านทะเลอันดามัน ๑,๐๓๗.๕ กิโลเมตร) เมื่อพิจารณาที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่าน่านน้ำอ่าวไทยมีลักษณะกึ่งปิด (Semi-Enclosed Sea) ที่ห้อมล้อมด้วยน่านน้ำที่เป็นเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศต่าง ๆ ถึง ๒ ชั้น ด้านอ่าวไทยชั้นใน คือ ประเทศกัมพูชา เวียดนาม และมาเลเซีย และชั้นนอก คือ ประเทศจีน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ส่วนทางด้านตะวันตกในส่วนของพื้นที่ตอนเหนือของช่องแคบมะละกาถูกโอบล้อมด้วยน่านน้ำของประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ส่วนพื้นที่ตอนบนในส่วนของทะเลอันดามัน ถูกโอบล้อมด้วยน่านน้ำประเทศอินเดียและเมียนมา มีการประเมินว่า ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของประเทศไทย มีไม่ต่ำกว่า ๒๔ ล้านล้านบาทต่อปี ทั้งนี้ ในจำนวนดังกล่าว มูลค่าที่อยู่ในมือคนไทยมีไม่ถึงร้อยละ ๓๐ โดยกิจกรรมที่สร้างมูลค่ามากที่สุด คือ การขนส่งทางทะเล ซึ่งในห้วง ๒๐ ปีข้างหน้า ผลประโยชน์ทางทะเลของประเทศไทยมีแนวโน้มมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจะยังเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญอยู่ต่อไป โดยประเทศไทยสามารถทำการประมงได้เป็นมูลค่ามหาศาลจนกลายเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศ (กองเรือประมงไทยเคยติดอันดับ ๘ ของโลก) น่านน้ำไทยยังมีทรัพยากรทั้งน้ำมัน

ก๊าซธรรมชาติ และแร่ธาตุ สำหรับการเป็นเส้นทางลำเลียงขนส่งสินค้านั้น ประมาณร้อยละ ๙๐ ของการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าพลังงานอันได้แก่ น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งประเทศไทยจะสามารถใช้เส้นทางคมนาคมทางทะเลได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ก็ต่อเมื่อพื้นที่เขตทางทะเลของไทยและบริเวณใกล้เคียง ปราศจากความขัดแย้งและภัยคุกคาม นอกจากนี้ทะเลไทยและบริเวณชายฝั่งยังมีภูมิประเทศที่สวยงาม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ในภาพรวมผลประโยชน์ทางทะเลของประเทศไทยไม่จำกัดอยู่เฉพาะภายในพื้นที่อาณาเขตทางทะเลของประเทศไทยเท่านั้น หากยังรวมถึงทะเลหลวง และเขตทางทะเลของประเทศอื่นทั่วโลก ที่สามารถตกลงกันได้ นับได้ว่าทะเลเป็นแหล่งที่มาของกำลังอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา ทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม ที่ส่งเสริมความมั่นคงและความมั่งคั่งของชาติ ซึ่งในอนาคตพลังอำนาจของชาติที่มาจากทะเลจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น

ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลของประเทศไทยที่บรรจุไว้ตามแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเลเป็น ๒ ประการ คือ ประการที่หนึ่ง ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่สามารถวัดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่มีความสำคัญต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าและความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ทรัพยากรก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในทะเล เส้นทางคมนาคมทางทะเลที่เป็นเส้นทางหลักของประเทศในการนำเข้า - ส่งออกสินค้าและพลังงาน เป็นต้น ประการที่สอง ผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่ไม่สามารถวัดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจ เป็นผลประโยชน์ที่มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความอยู่รอดของประเทศชาติ ได้แก่ อำนาจอธิปไตยบูรณภาพแห่งดินแดน สิทธิอธิปไตย และเขตอำนาจของชาติทางทะเลและความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยและการมีสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์ และการดำเนินกิจกรรม

ทางทะเล รวมทั้งการมีเกียรติ ศักดิ์ศรี และเป็นที่ยอมรับในประชาคมระหว่างประเทศด้านกิจกรรมทางทะเล กองทัพเรือเป็นหน่วยงานหลักในการปกป้องรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลทั้งในภาวะปกติและภาวะความขัดแย้ง จึงมีภารกิจที่สำคัญและท้าทายอย่างยิ่งในการรักษาความมั่นคงทางทะเล เพื่อเป็นหลักประกันการได้มาซึ่งผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ

การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นฉบับแรกของประเทศไทยและยุทธศาสตร์กองทัพเรือ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่อความมั่นคงทางทะเล ผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเล ฯลฯ ด้วยความสำคัญดังกล่าว ทำให้เชื่อได้ว่า ทะเลเป็นพื้นที่ ที่ทุกประเทศให้ความสำคัญอย่างมาก หากเราศึกษาประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศมหาอำนาจที่มีความเจริญรุ่งเรือง ล้วนแล้วแต่ได้มาจากผลประโยชน์ของชาติทางทะเลทั้งสิ้น โดยนักยุทธศาสตร์ทางเรือผู้ที่มีชื่อเสียงชื่อว่า พลเรือตรี อัลเฟรด เธเยอร์ มาฮาน (Rear Admiral Alfred Thayer Mahan) ได้เสนอแนวความคิดเรื่อง สมุททานุภาพ (Sea Power) ครั้งแรกผ่านหนังสือ *The Influence of Sea Power upon History* ค.ศ.๑๖๖๐ - ๑๙๗๓ ซึ่งหากพิจารณาความหมายของคำว่า “สมุททานุภาพ” อันเป็นผลจากการผสมคำระหว่าง สมุทร (ทะเล) กับ อานุภาพ (กำลังอำนาจ) ความหมายโดยรวมของสมุททานุภาพ มีบริบทเช่นเดียวกับที่มาฮานได้กล่าวไว้ก็คือ “อำนาจ กำลังอำนาจ หรือ ศักยภาพของชาติ (หรือรัฐใด รัฐหนึ่ง) จากการใช้ทะเลให้เกิดประโยชน์ตามที่ต้องการ” ในการศึกษาในหลักสูตรใด ๆ ก็ตาม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาการด้านการทหารเรือ จะให้ความสำคัญกับคำว่า สมุททานุภาพ (Sea Power) เพราะเป็นพื้นฐานหลักการคิดในการวางแผน การดำเนินการทั้งหลายทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางทะเล

ท่าเรือและเรือสินค้า (ท่าเรือแหลมฉบัง)

ภาพจาก : https://logistics-manager.com/th/laem-chabang-port-grows-upon-success-in-2019/

องค์ประกอบของสมุททานุภาพ (Components of Sea Power)

๑. นาวิกานุภาพ (Naval Power) หรือ กำลังรบทางเรือ มิได้มีเพียงเรือรบผิวน้ำ เช่น ในยุคของมาฮานเท่านั้น กำลังรบทางเรือหรือนาวิกนุภาพในปัจจุบันประกอบด้วยเรือรบ ทั้งเรือผิวน้ำ เรือดำน้ำ อากาศนาวี และทหารนาวิกโยธิน

๒. กองเรือสินค้า (Merchant Fleet) เครื่องมือสำคัญในการสร้างความเจริญให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ ประเทศที่ไม่มีกองเรือสินค้าที่เข้มแข็ง ก็จะตกอยู่ในสถานะเสียเปรียบทางการค้า และในยามสงครามพาณิชย์นาวีก็จะเป็นกำลังสำคัญอีกเช่นกันที่จะสนับสนุนนาวิกานุภาพและการปฏิบัติการทางทหาร

๓. ฐานทัพและท่าเรือ (Naval Bases and Harbors) เป็นฐานที่มั่นในการรับการส่งกำลังบำรุง (สำหรับกองเรือรบ) และขนถ่ายสินค้า (สำหรับเรือสินค้า)

๔. อู่สร้างเรือ/ซ่อมเรือ (Shipyards/Dockyards) สำหรับเสริมสร้างและบำรุงรักษากองเรือสินค้าและ กองเรือรบของประเทศ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งปวงที่ทำให้เรือมีความคงทนทะเล (Seaworthiness) และสามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี

๕. พาณิชย์การและการติดต่อระหว่างประเทศ (Commercial Establishments and Contacts) มีพาณิชย์นาวีที่เข้มแข็งยังไม่เพียงพอที่จะทำให้การค้าขายร่ำรวยและเจริญรุ่งเรืองได้ การค้าขายจึงจำเป็นต้องมีสถาบันทางพาณิชย์การหรือสถาบันการค้าที่จะกำหนดนโยบาย กำกับ ดูแลการค้าขาย และหาตลาดที่จะนำสินค้าไปขายหรือไปซื้อสินค้ากับประเทศต่าง ๆ

๖. องค์บุคคล (Personnel) องค์บุคคลหรือคน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด อาทิ คนเป็นผู้ใช้และบำรุงรักษาเรือทั้งเรือรบและเรือพาณิชย์ เรือประมง เป็นต้น คนเป็นผู้บริหารและดำเนินกิจการท่าเรือ และสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งปวง คนเป็นผู้สร้างและซ่อมเรือ รวมทั้งคนเป็นผู้บริหารและดำเนินกิจการสถาบันการค้าต่าง ๆ

ความริเริ่มในการพัฒนาความรู้ด้านสมุทททานุภาพระดับชาติ

กองทัพเรือริเริ่มจัดตั้งศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทหารเรือตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ มุ่งเน้นในการศึกษาเกี่ยวกับสมุทททานุภาพในด้านยุทธศาสตร์ และการสงครามทางเรือเป็นหลัก ต่อมาเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ.๒๕๖๒ รัฐบาลและกระทรวงกลาโหมให้ความสำคัญต่อสมุทททานุภาพ โดยเฉพาะประเด็นเรื่ององค์บุคคล (Personnel) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ๆ ทั้งหมด โดยการได้องค์บุคคลที่ดีที่จะเป็นกำลังในการพัฒนาและการใช้สมุทททานุภาพเพื่อตอบสนองและสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ชาติ ดังนั้นจึงได้อนุมัติโครงการและงบประมาณ[๕] ในการจัดสร้างศูนย์สมุทททานุภาพกองทัพเรือ ณ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๐ โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ๔ ประการได้แก่

(๑) เพื่อให้กองทัพเรือ มีสถานที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในกองทัพเรือในการติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายระดับชาติในการพัฒนาสมุทททานุภาพของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม (๒) เพื่อให้กองทัพเรือมีสถานที่เพียงพอและทันสมัยรองรับการประชุมสัมมนาขนาดใหญ่ และสามารถดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเลทั้งหน่วยงานภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการปฏิบัติงานศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล หรือ ศรชล. (๓) เพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อน จัดกิจกรรมและสันทนาการ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสวัสดิการกำลังพลและครอบครัว (๔) เพื่อสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ในการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อเสริมสร้างการตระหนักรู้คุณค่าของทะเล และพัฒนาเครือข่ายเพื่อความมั่นคงทางทะเล

โครงการศูนย์สมุทททานุภาพกองทัพเรือ (Sea Power Center Royal Thai Navy) เป็นการก่อสร้างอาคารศูนย์สมุทททานุภาพ และอาคารบริวารจำนวน ๕ หลัง พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสาธารณูปโภค กองทัพเรือได้มอบหมายให้กรมยุทธศึกษาทหารเรือเป็นหน่วยเจ้าของโครงการ โดยทุกอาคารจะมีรูปแบบและลักษณะการใช้ประโยชน์ที่มีความสอดคล้องกัน มีความเหมาะสมกับพื้นที่ รวมทั้งเป็นไปตามแนวคิดการอนุรักษ์พลังงาน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรองรับแนวคิดอารยสถาปัตย์ ภาพรวมของโครงการประกอบด้วยอาคาร สิ่งก่อสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ (๑) อาคารที่ทำการสำนักงานศูนย์สมุทททานุภาพฯ เป็นอาคาร ๒ ชั้น จัดแบ่ง เป็น ๔ ส่วนงาน ได้แก่ ส่วนงานบริหาร ส่วนงานวิชาการและวิจัย ส่วนงานผลิตสื่อและเผยแพร่ และส่วนงานฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (๒) อาคารที่พัก เป็นอาคาร ๔ ชั้น มีรูปแบบที่ทันสมัยเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศที่ติดกับทะเล มีจำนวนห้องพักรวมทั้งสิ้น ๑๐๒ ห้อง (๓) อาคารประชุมสัมมนาขนาดใหญ่ เป็นอาคาร ๒ ชั้น มีรูปแบบที่ทันสมัยเหมาะสมกับภูมิประเทศที่อยู่ติดกับทะเล รวมทั้งมีความสอดคล้อง

กับรูปแบบอาคารที่พักและเชื่อมต่อระหว่างอาคารที่พักและอาคารประชุมสัมมนาขนาดใหญ่ โดยภายในมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่ครบครัน (๔) ศูนย์กีฬาทางน้ำ เป็นสถานที่เก็บเรือใบและสิ่งอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ ทางลาดและท่าเรือ พร้อมเครื่องใช้สำนักงานและสิ่งอำนวยความสะดวกตามความจำเป็น (๕) สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น สระว่ายน้ำ สถานที่จอดรถ ห้องออกกำลังกาย ฯลฯ เป็นต้น

ศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือ Sea Power Center Royal Thai Navy
ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

การจัดประชุม/สัมมนา หน่วยงานของกองทัพเรือ

สำหรับแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือ เพื่อให้มีเอกภาพในการบริหารจัดการ สามารถที่จะบูรณาการงานศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายที่เกี่ยวกับสมุททานุภาพของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรมนั้น กรมยุทธศึกษาทหารเรือ จึงได้จัดตั้งสำนักงานศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือ เพื่อบริหารจัดการศูนย์สมุททานุภาพให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยมอบหมายให้ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ เป็นหน่วยรับผิดชอบและให้ย้ายกองศึกษายุทธศาสตร์ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ทหารเรือ กรมยุทธศึกษาทหารเรือ ไปปฏิบัติงาน ณ ศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี เป็นที่ตั้งปกติ โดยยังคงมีภารกิจหน้าที่ ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ทหาร ยุทธศาสตร์ทะเล สมุททานุภาพ ยุทธศาสตร์ทางเรือ ยุทธศาสตร์ของประเทศที่เกี่ยวข้อง ตรวจ ทดสอบและพัฒนาแผนการรบ และยุทธศาสตร์ของกองทัพเรือ กำหนดปัญหายุทธศาสตร์ให้นายทหารนักเรียน รวมทั้งติดต่อประสานงาน สังเกตการณ์ และการจัดประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ โดยให้มีหน้าที่ให้การสนับสนุนการจัดประชุม สัมมนาหน่วยต่าง ๆ ของกองทัพเรือหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชนอื่น ๆ รวมถึงการจัดกิจกรรมและสันทนาการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ นอกจากนั้น ยังคาดหวังให้สามารถทำหน้าที่หรือสนับสนุนบทบาท การเป็นคลังสมองของประเทศในด้านการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลได้ในอนาคต

บทสรุป

หากเรามองตามทฤษฎี “สมุททานุภาพ (Sea Power)” ในด้านการรักษาความมั่นคงของชาติทางทะเล ยังคงเกี่ยวข้องกับกำลังทางทหารเป็นหลัก แต่ในส่วนของการแสวงหาและรักษาผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล จะหมายถึงกิจการที่เกี่ยวกับ กองเรือพาณิชย์ องค์กรและบริษัทที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับการพาณิชย์นาวี ธุรกิจน้ำมัน การประมง การท่องเที่ยวทางทะเล รวมถึงท่าเรือ อู่เรือและอู่ซ่อมเรือ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เองที่เป็นปัจจัยนำผลประโยชน์กลับสู่ชาติได้ ประเทศใดมี “สมุททานุภาพ” มาก ส่วนแบ่งผลประโยชน์ในทะเลก็จะมากตามไปด้วย ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รัฐบาล กระทรวงกลาโหม กองทัพเรือ รวมทั้งหน่วยงานและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการผลักดันจัดสร้างโครงการศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือให้เกิดขึ้น เพื่อให้ศูนย์สมุททานุภาพกองทัพเรือ (Sea Power Center Royal Thai Navy) มีพื้นฐานในการเป็น “คลังสมอง คิด วางแผนยุทธศาสตร์ เสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล”[๕] และการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

บรรณานุกรม

๑. https://www.salika.co/2018/07/05/eec-thailand-sea-power/
พล.ร.ท.ศ.เกียรติคุณ นิรุทธ์ หงส์ประสิทธิ์ คณบดีคณะพานิชยนาวีนานาชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

๒ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๓. ยุทธศาสตร์กองทัพเรือ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

๔. บันทึกข้อความ สำนักงบประมาณกระทรวงกลาโหม ที่ กห ๐๒๐๘/๘๗ ลงวันที่ ๓๑ ต.ค.๖๐ เรื่องอนุมัติโครงการเริ่มใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ กรณีเร่งด่วน ของ บก.ทท. และเหล่าทัพ

๕. Thairath.co.th/news/politic/1061609 บทสัมภาษณ์ พล.ร.อ. ณะ อารีนิจ ผู้บัญชาการทหารเรือ ในพิธีวางศิลาฤกษ์งานก่อสร้างศูนย์สมุททานุภาพ กองทัพเรือ ในวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐ ณ กรมต่อสู้อากาศยานที่ ๑ ตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

๖. สัมภาษณ์ พลเรือเอก จุมพล ลุมพิกานนท์, กรรมการนโยบายการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล และ กรรมการจัดการความรู้การรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล, ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖